ประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

Effectiveness of Community Public Health Administration by Hua Pho Subdistrict Administrative Organization in Song Phi Nong District, Suphan Buri Province

ภัทรพล ช่างเรือนกุล* และ ศรัณย์ ฐิตารีย์**

Phatarapol Changrueankun* and Saran Thitaree**

*,**หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐสมัยใหม่

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

*,**Master of Public Administration Program in Modern Public Management

Faculty of Humanities and Social Sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: ภัทรพล ช่างเรือนกุล

อีเมล: taotaopa69@gmail.com

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ: 1 กรกฎาคม 2568 วันที่แก้ไขบทความ: 27 สิงหาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ: 29 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการและระดับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 2. ศึกษาเปรียบเทียบความเห็นของประชาชน ต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 3. ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการจัดการ ต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ทำการสำรวจข้อมูลเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ประชากรใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ กลุ่มตัวอย่างได้จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหัวโพธิ์ จำนวน 14 หมู่บ้าน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 385 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบสหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่าง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด และ ประสิทธิผลการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ที่มี เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ปัจจุบันต่อเดือน แตกต่างกัน มีความเห็นต่อ ประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัจจัยด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการประเมินผล มีความสัมพันธ์ เชิงบวกในระดับปานกลาง กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

คำสำคัญ : ประสิทธิผล, การจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน, องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์

Abstract

This study aimed to: 1) assess the factors affecting the management and overall effectiveness of community public health management by the Hua Pho Subdistrict Administrative Organization in Song Phi Nong District, Suphan Buri Province; 2) compare public opinions on the effectiveness of community public health management according to various personal factors; and 3) examine the relationship between management factors and the effectiveness of community public health management. This research utilized a quantitative survey method, collecting data through structured questionnaires. The study population consisted of was obtained from residents living in Hua Pho Subdistrict, comprising 14 villages, using cluster sampling. A sample size of 385 respondents was determined using Taro Yamane's formula. Data were analyzed using descriptive statistics, including frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as inferential statistics, including t-tests, one-way ANOVA, and correlation analysis.

The research findings were as follows:

1. The factors influencing community public health management were perceived as having a high impact. The overall effectiveness of community public health management was also rated highly.

2. Differences in public opinions on the effectiveness of community public health management, based on gender, age, education, marital status, occupation, and monthly income, were statistically insignificant.

3. Planning, organization, leading, and evaluation exhibited moderate positive correlations with the effectiveness of community public health management, with statistical significance at the 0.01 level.

Keywords: Effectiveness, Community Public Health Management, Hua Pho Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562) โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้ประชาชนในท้องถิ่นระดับตำบลซึ่งเป็นเขตชนบท อันเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศได้มีโอกาสเรียนรู้การแก้ปัญหา และการตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยการเข้าไปมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้บริหารจัดการกันเอง เพราะประชาชน ในพื้นที่มีความเข้าใจในปัญหาของท้องถิ่นของตนเองดี เมื่อเป็นเช่นนี้หากองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในตำบล มีอำนาจในการบริหารองค์การด้วนตนเอง จึงจำเป็นต้องบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนให้มากที่สุด (ศุภชัย ยาวะประภาษ, 2550)

การบริหารในรูปแบบการ “องค์การบริหารส่วนตำบล” ที่รับถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ มาจึงเป็นการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่นให้ถึงมือประชาชนในตำบล หมู่บ้านและชนบทที่ห่างไกล ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลมีอิสระในการบริหารงานและเมื่อพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้อำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริหารสาธารณะให้แก่ชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เพิ่มมากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีภารกิจบทบาท อำนาจหน้าที่ในการดูและด้านสาธารณสุขในเขตรับผิดชอบเพื่อประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นของตนเอง ดังที่ได้กล่าวมาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่และภารกิจมากขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการด้านสาธารณสุข เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีบทบาทในการบริหารและการจัดทำการพัฒนาให้แก่ชุมชนได้หรือไม่มากน้อยเพียงใดนั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพ หรือขีดสมรรถนะทางด้านการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นสำคัญ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังมีขีดความสามารถทางการคลังอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เพราะปัญหามากจากหลาย สาเหตุ เช่น มีข้อจำกัดในเรื่องแหล่งรายได้ หรือแม้แต่องค์การบริหารส่วนตำบลบางแห่งจะมีรายได้ จำนวนมากแต่มีขีดความสามารถจำกัดในการบริหาร เนื่องด้วยไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างเพียงพอ (จรัส สุวรรณมาลา, 2552)

องค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องรับการถ่ายโอนจากภารกิจจากส่วนกลางไปดำเนินการตามพระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ภารกิจที่องค์การบริหารส่วนตำบลต้องรับโอนไปดำเนินการแทน กระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวหนึ่งในด้านที่สำคัญได้แก่ด้านสาธารณสุข

องค์การบริหารส่วนตำบลจึงมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จของการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนไปปฏิบัติ เพราะถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจ และหน้าที่ ที่ได้รับการถ่ายโอนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการถ่ายโอนภารกิจแล้ว การถ่ายโอนอำนาจตามพระราชกำหนดและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ย่อมไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ

การบริการสาธารณะเป็นภารกิจที่รัฐจัดให้มีขึ้นหรือเป็นการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่งในการจัดการด้านสาธารณสุข รัฐบาลมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากบริการสาธารณะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับประโยชน์ของมหาชนและประโยชน์ของคนในท้องถิ่น รัฐต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐาน ความต้องการของคน ในท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันดังนั้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของคนในท้องถิ่น รัฐจึงได้มอบหมายให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการ ได้ด้วยตนเอง

การจัดการด้านสุขภาพและสาธารณสุขนั้น มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับโครงสร้างการบริหารประเทศตลอดเวลา เนื่องจากสุขภาพและการสาธารณสุขเป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ดังนั้นเมื่อระบบใหญ่มีการเปลี่ยนแปลง ระบบย่อยก็จะต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องด้วยเสมอ ซึ่งการจัดการปกครองหรือโครงสร้างการบริหารประเทศนั้นได้วิวัฒนาการและปรับเปลี่ยนให้มีความสอดคล้องกับสภาวการณ์และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงเสมอ ๆ จึงส่งผลกระทบให้ระบบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย (กระทรวงสาธารณสุข, 2545(ออนไลน์))

ภารกิจด้านสาธารสุขเป็นภารกิจที่สำคัญอย่างยิ่ง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ให้อยู่ดีมีสุข ในฐานะหน่วยงานที่ใกล้ชิด และมีหน้าที่ โดยตรงในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน อีกทั้งในแง่นิติรัฐ กฎหมายก็ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้กับประชาชน รวมทั้งแก้ปัญหาด้านสาธารณสุขโดยเฉพาะการระบาดของโรคติดต่อที่อุบัติขึ้นใหม่ เช่น โรคไข้หวัดนก โรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ โรคไข้เลือดออก ฯลฯ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานสำคัญในการแก้ปัญหาดังกล่าว รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการดูแลสุขภาพของตนและคนในชุมชน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น โรงพยาบาล หน่วยงานด้านสาธารณสุข เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งในการป้องกันปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

สมมติฐานของการวิจัย

1. ประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ที่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ปัจจุบันต่อเดือนที่ต่างกันมีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. ปัจจัยทางด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ มีการสำรวจข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างของประชาชนในพื้นที่ตำบลหัวโพธิ์ ที่ได้รับการบริการสาธารณะด้านสาธารณสุขจาก กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 9,961 คน ณ วันที่ 30 เมษายน 2565 (สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

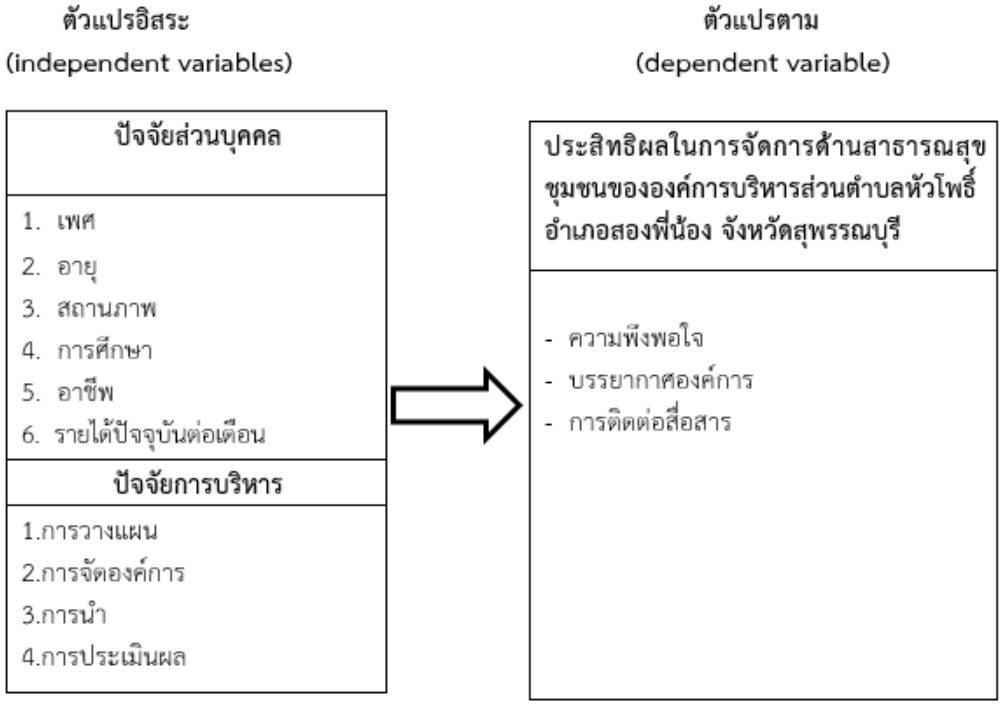
กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหัวโพธิ์ จำนวน 14 หมู่บ้าน จำนวน 9,961 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling) และหาขนาดตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (1973) ได้จำนวน 385 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ (independent variables) ที่ได้แก่ ด้านปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่ง ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ อายุ การศึกษา อาชีพ และปัจจัยการบริหาร 4 ประการ คือ การวางแผน (planning) การจัดองค์การ (organizing) การนำ (leading) การประเมินผล (evaluating)

ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ ประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีตัวชี้วัด คือ ความพึงพอใจ (satisfaction) บรรยากาศองค์การ (climate) และการติดต่อสื่อสาร (communication)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 385 ฉบับ โดยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) ซึ่งแบ่งมาตรของการตีความหมายออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ที่ใช้เพื่อสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยไปทดสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแนวคิด สำนวน ภาษา และการใช้ข้อความที่เป็นการวัดประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การ

บริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยแบบสอบถาม ได้ค่าความเที่ยงตรง (index of congruence หรือ IOC) อยู่ระหว่าง .67 - 1 ซึ่งสามารถนำไปทดสอบความเชื่อมั่นต่อไปได้

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ผู้วิจัยจะหาความเชื่อมั่นโดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขแล้ว ตามคำแนะนำของคณะอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัยมาจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับประชากร ที่จะทำการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลบ้านดอน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 30 ชุด และนำไปหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .877

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวมรวมข้อมูล โดยการสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2567 ถึง 31 พฤษภาคม 2567 เป็นเวลา 31 วัน

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 การศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 36.4 สถานภาพ พบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 73.5 อาชีพ พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 รายได้ปัจจุบันต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,001-20,000 บาท จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 26.0

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{C}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

ลำดับ	ปัจจัยการบริหาร	($\bar{C}$)	(S.D.)	ระดับ
1	การวางแผน	4.82	.40	มากที่สุด
2	การจัดองค์การ	4.83	.39	มากที่สุด
3	การนำ	4.82	.40	มากที่สุด
4	การประเมินผล	4.83	.39	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.82	.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากันทั้งหมด 2 ด้าน ประกอบด้วย การจัดองค์การ เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 การประเมินผล เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83 และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผน เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82 การนำ เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{C}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประสิทธิผลการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีโดยภาพรวม

ลำดับ	ประสิทธิผลการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน	($\bar{C}$)	(S.D.)	ระดับ
1	ความพึงพอใจ	4.86	.36	มากที่สุด
2	บรรยากาศองค์การ	4.84	.38	มากที่สุด
3	การติดต่อสื่อสาร	4.88	.34	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.86	.36	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การติดต่อสื่อสาร มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.88 รองลงมา คือ ความพึงพอใจ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.86 และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บรรยากาศองค์การ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84

การวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 1 ประชาชนกลุ่มตัวอย่างที่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ปัจจุบันต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตาม เพศ

เพศ	ชาย		หญิง			
	N = 226		N = 159		t	p - value
ประสิทธิผลในการจัดการ	($\bar{C}$)	S.D	($\bar{C}$)	S.D		
ด้านสาธารณสุขชุมชน	73.08	3.52	72.58	3.22	1.42	.156

$p \leq 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า การจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศที่ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	38.553	4	9.638	.828	.508
ภายในกลุ่ม	4422.211	380	11.637		
รวม	4460.764	384			

$p \leq 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	113.100	5	22.620	1.972	.082
ภายในกลุ่ม	4347.663	379	11.471		
รวม	4460.764	384			

$p \leq 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามสถานภาพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	30.520	3	10.173	.875	.454
ภายในกลุ่ม	4430.243	381	11.628		
รวม	4460.764	384			

$p \leq 0.05$

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	115.926	6	19.321	1.681	.124
ภายในกลุ่ม	4344.838	378	11.494		
รวม	4460.764	384			

$p \leq 0.05$

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ ที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายได้ปัจจุบันต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p - value
ระหว่างกลุ่ม	87.011	4	21.753	1.890	.111
ภายในกลุ่ม	4373.752	380	11.510		
รวม	4460.764	384			

$p \leq 0.05$

จากตารางที่ 8 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามรายได้ปัจจุบันต่อเดือน ที่แตกต่างกัน มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การวิเคราะห์ตามสมมติฐานข้อที่ 2 ปัจจัยด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์การทดสอบสหสัมพันธ์ (correlations) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

การวิเคราะห์สมมติฐานด้วยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

Y = ประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

X_1 = ด้านการวางแผน

X_2 = ด้านการจัดองค์การ

X_3 = ด้านการนำ

X_4 = ด้านการประเมินผล

$X_{รวม}$ = ผลรวมของตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 9 ผลการทดสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์ (r)	p - value	ระดับความสัมพันธ์
ด้านการวางแผน (X_2)	r = .537**	.000	ปานกลาง
ด้านการจัดองค์การ (X_4)	r = .475**	.000	ปานกลาง
ด้านการนำ (X_1)	r = .512**	.000	ปานกลาง
ด้านการประเมินผล (X_3)	r = .614**	.000	ปานกลาง

** นัยสำคัญทางสถิติ 0.01

จากตารางที่ 4.9 พบว่าการตรวจสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระกับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ด้านการวางแผน มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง (r = .537**) กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ด้านการจัดองค์การ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง (r = .475**) กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ด้านการนำ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง (r = .512**) กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ด้านการประเมินผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง (r = .614**) กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 58.7 มีอายุ 31-40 ปี ร้อยละ 40.3 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 36.4 สถานภาพโสด ร้อยละ 73.5 อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 29.6 รายได้ปัจจุบันต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 26.0

2. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากันทั้งหมด 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดองค์การ เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการนำ เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านการประเมินผล เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวางแผน เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับที่มากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ความพึงพอใจ มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ บรรยากาศองค์การ มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการเปรียบเทียบความเห็นของประชาชนกลุ่มตัวอย่างต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ปัจจุบัน ต่อเดือนที่ต่างกันมีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน พบว่า ปัจจัยด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการประเมินผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง กับ

ประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

อภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่1 และข้อที่ 2

การศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการและระดับประสิทธิผลการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ประชาชนในพื้นที่ตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเห็นต่อเรื่องปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย 1.การวางแผน 2.การจัดองค์การ 3.การนำ และ 4.การประเมินผล ในด้านการจัดองค์การ ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการศึกษาเห็นได้ว่าปัจจัยการบริหารในด้านการจัดองค์การนับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์การ สอดคล้องกับหลัก POSDCORB MODEL ที่กล่าวถึงองค์การว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร หรือการจัดองค์การเป็นขั้นตอนหนึ่งของการบริหาร ซึ่งต้องมีการนำเทคนิคการบริหารจัดการมาใช้ โดยการกำหนดเป็นขั้นตอน 5 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน การแบ่งงานเป็นฝ่ายต่าง ๆ การจัดบุคคลเข้าทำงาน และการสร้างความสัมพันธ์โดยการกำหนดความสัมพันธ์ของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนกฤต รอดเขียว (2553) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่า กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุทัยธานี มีระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ในภาพรวมระดับมาก โดยปัจจัยด้านลักษณะขององค์การมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมในระดับมาก เนื่องจากมีการกระจายอำนาจ เปิดโอกาสให้พนักงาน มีส่วนร่วมและรับผิดชอบตัดสินใจเกี่ยวกับงานและกิจกรรม มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานและมอบหมายหน้าที่ตามความชำนาญเฉพาะตำแหน่ง

และในส่วนของประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ประกอบด้วย 1.ความพึงพอใจ 2.บรรยากาศองค์การ 3.การติดต่อสื่อสาร ในด้านการติดต่อสื่อสาร ภาพรวม มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการติดต่อสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ ทั้งจากการประชาสัมพันธ์ทางตรงโดยการบอกข่าวสารปากต่อปาก โดยมีผู้บริหาร บุคลากร เจ้าหน้าที่ และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงผู้นำหมู่บ้านช่วยกันในการกระจายข้อมูลข่าวสารสำคัญต่าง ๆ รวมไปถึงองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีอยู่มาช่วยในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ ไลน์ และหอกระจายข่าวของหมู่บ้านด้วย ส่งผลให้เมื่อมีกิจกรรมโครงการที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขชุมชนจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ และเข้าร่วมกิจกรรมอย่างรวดเร็ว ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เหมือนฝัน ขาวผ่อง (2553) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบายด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสะบ้า โดยผลการศึกษาพบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสะบ้า มีการติดต่อสื่อสาร

โดยผ่านการประสานงานโดยกลุ่มผู้นำชุมชน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยมีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ จัดนิทรรศการ รณรงค์ ประกาศทางเว็บไซต์ โดยจากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นว่า ไม่มีปัญหาในการติดต่อ สามารถติดต่อได้สะดวก รวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์ และยังขอความร่วมมือหลายหน่วยงานทั้งของรัฐบาลและเอกชน รวมถึงประชาชน ในการทำงานร่วมกัน และยังเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามนโยบายด้านสาธารณสุขในตำบลให้มากขึ้น

อภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3และสมมติฐานข้อที่ 1

การศึกษาเปรียบเทียบความเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากสมมติฐาน ประชาชนที่ เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ปัจจุบันต่อเดือน ที่ต่างกันมีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัย พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ปัจจุบันต่อเดือน มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคลไม่ได้มีผลต่อความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน แต่ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของประชาชนในการเข้ารับบริการและประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ มีลักษณะการดำเนินชีวิตที่คล้ายคลึงกัน และส่วนมากมีความสัมพันธ์กันทางเครือญาติจึงส่งผลให้มีความเห็นต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก ซึ่งในส่วนนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล สมบัตินิมิต (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการจัดการนโยบายสาธารณสุขมูลฐานในเขตเทศบาลตำบลเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี กำหนดสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ต่อประสิทธิผลการจัดการ นโยบายสาธารณสุขมูลฐาน ในเขตเทศบาลตำบลเขาย้อย เมื่อจำแนกตามลักษณะประชากร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ปัจจุบันต่อเดือนแตกต่างกัน มีระดับความความคิดเห็นของประสิทธิผลการจัดการนโยบายสาธารณสุขมูลฐาน ในเขตเทศบาลตำบลเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรีโดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 และสมมติฐานข้อที่ 2

จากสมมติฐาน ปัจจัยทางด้านการวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการประเมินผล มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการนำ และด้านการประเมินผล มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง กับประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ปัจจัยการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการประเมินผล เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะมีผลต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนของ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เนื่องจากในแต่ละองค์ประกอบ จะมีกระบวนการการบริหารงาน และการดำเนินการ ที่จะส่งผลต่อผลลัพธ์ที่มีต่อมาเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขขุม ศรีทะวงศ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี โดยทำการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองเสือ โดยผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการดำเนินงานด้านการวางแผน ด้านการจัดการทรัพยากร ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการพัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารงาน ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และด้านการปรับทัศนคติของผู้ดำเนินงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการดำเนินงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการวางแผน องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ควรปรับให้มีการกำหนดระยะเวลาการบริหารด้านสาธารณสุขชุมชนที่เหมาะสม

2. ด้านการจัดองค์การ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ควรเพิ่มบุคลากรในการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขชุมชน ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในการบริการประชาชน

3. ด้านการนำ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ควรเพิ่มช่องทางการติดต่อ ในการขอรับความช่วยเหลือ เพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย

4. ด้านการประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบลหัวโพธิ์ ควรนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ยังด้อย เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและเปรียบเทียบประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษาและวิจัยไปปรับปรุงและส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการด้านสาธารณสุขชุมชน ในปัจจัยอื่นที่มีผลต่อประสิทธิผลเป็นการขยายเป้าหมายของการศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข. (2545). **รายงานผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดที่ 3.12.** สืบค้น 10 เมษายน 2567. https://psdg.anamai.moph.go.th/th/internal02/download?id=84286&mid=29662&mkey=m_document&lang=th&did=26442

จรัส สุวรรณมาลา. (2552). **ขนาดการจัดผลิตบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**: รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

ธนกฤต รอดเขียว. (2553). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของกองสาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อมของเทศบาลตำบลในจังหวัดอุทัยธานี.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการการจัดการภาครัฐแนวใหม่, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

นฤมล สมบัตินิมิต. (2558). **ประสิทธิผลการจัดการนโยบายสาธารณสุขมูลฐานในเขตเทศบาลตำบลเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี** วิทยานิพนธ์ธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สุวีริยาศาส์น.

ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2550). **นโยบายสาธารณะ**. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุขขุม ศรีทะวงศ์. (2558). **ประสิทธิผลการดำเนินงานกองทุนหลักประกันสุขภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี** ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ฯ.

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2567). **สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร**. สืบค้น 10 เมษายน 2567. https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/mainpage

เหมือนฝัน ขาวผ่อง. (2553). **ประสิทธิผลการดำเนินงานตามนโยบายด้านสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสะบ้า.** วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

Yamane, T. (1973). **Statistics : An Introductory.** (2nd ed). New York: Harper and Row.